

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnishtvu:

za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1.70

Na pošti, na dom 20 h na
mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez
dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se
ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona št. 74.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod

Upravištvu je v Kopitarjevih ulicah št. 2. —
Vsprejema naročnino, inserate in
reklamacije.
Upravišškega telefona št. 188.

Inserati:

Enostop. petlivrst (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11
za trikrat 9
za več ko trikrat . . . 8
V reklamnih noticah stane
enostopna garmondvrsta
3 26 h. Pri večkratnem ob-
javljanju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izvenredno nedelje
in praznike, ob pol 6. uri
popoldne.

Čudni liberalci.

Za poraze doma se hočejo liberalci po-
tolžiti — na Angleškem. Zato je pa „Na-
rod v svoji nedosegljivi bedastosti natvezel
svojim bravcem, da so na Angleškem libe-
ralci premagali klerikalce. „To smo jih
dali!“ se zdaj veseli liberalna blaziranost.
Da bodo pa tudi liberalci na Slovenskem
vedeli, jim povemo, da pomeni liberalizem
na Angleškem nekaj čisto drugega, nego pa
pri nas.

Tam so Irci in katoličani v liberalni
stranki, ker se ta bori za svobodo kate-
liške cerkve, torej ravno nasprotno, kakor
„Narod“ trdi, ki sirovo zahteva, da mora
vlada takej zapreti in odstaviti nadškofa sa-
rajevskega dr. Stadlerja, ker je dal krstiti
mohamedana na njegovo prošnje. Vidite, slo-
venski liberalci, taka je svoboda vesti, ki
jo vi zagovarjate.

Angleški liberalci se možje treznega
razuma, vneti za blager ljudstva; slovenski
liberalizem, kakor odseva iz liberalnih glasil,
pa je pedlest, sirova nasilnost in barabstvo.
Angleški liberalci so zares svobodomiselní,
v slovenskih liberalcih pa ni niti iskre rodo-
ljubja, ampak le terorizem in nesramna se-
bičnost.

Dalje zagovarja angleški liberalizem
pravice ljudstva proti zastarelemu konse-
rvatizmu, ki neče pripustiti v parlament več-
jega zastopstva iz ljudskih slojev. Kako
vneto je zagovarjal voditelj liberalne stranke
angleške, sivolasi Gladstone, svobodo kate-
ličanov, samostojnost Irske in pravico ljud-
stva do parlamentarizma! Vi slovenski libe-
ralci ste pa najhujši reakcionarci, ste staro-
kopitneži najbolj okorne vrste, ste take po-
litične stare babe, da nasprotujete še danes
splošni in enaki volivni pravici!

Angleški liberalci so vneti za ljudsko
samoupravo — za selfgovernment, kakor
pravi ponosno angleško geslo — in zato
zlasti gospodarsko delo prospava v zadrug-
gah na Angleškem. Tam se združne pre-
dajalne, tvornice, delavnice, sploh vse pri-
dobitno življenje je organizirano po zadrug-

gah. Slovenski liberalci so pa vsemu temu
nasprotni, oni so povsod le za cokljo, za
policaia ali pa za pijano barabo, ki škandal
dela.

Angleški liberalci podpirajo povsod
etična stremjenja. Ravno iz liberalnih kro-
gov je izšlo na Angleškem največ vnetih za-
govornikov npravnega slovstva, ki so z naj-
večjo strogostjo šli v boj proti pornografiji
in razstavljanju nenravnih podob. Iz liberal-
nih somišljenikov se nastali najkrepkejši bo-
ritelji proti prostituciji in alkoholizmu in
voditelji delavskega ljudstva v borbi za
boljšo bodočnost! In vi, slovenski liberalci!
Zakrijte si svoje lice! Zagovorniki vsake
podlosti, izdajatelji svinjskih časopisov, pri-
staši zistema največje nenravnosti, zasmeho-
vavci ljudskih pravic, izkoriščevalci delav-
skega ljudstva — vi se upate sploh še na
dan?

Razmerje med angleškim in med slo-
venskim liberalcem je izraženo v besedah:
Gentleman — baraba; svoboda — terorizem;
napredek — starokopitnost.

V vsem torej ravno nasprotno angle-
škemu liberalizmu! Sicer pa vemo, da bo
ostal ta pouk brez posledic za naše liberalce,
ker so postali že preneumni, da bi to spo-
znali. Naj se torej tolažijo še dalje, da so
zmagali — na Angleškem! Pa naj tudi tje
grede vsi skupaj! Se za piccole v gostilnah
ne bodo hoteli Angleži takih modrijanov,
kakor so voditelji liberalcev na Sloven-
skem!

Stalni obrtni odsek

je bil včeraj sklepčen. Načelnik je naznanil,
da so se spoznameli v važnih zadevah po-
ročevalci z vladnimi zastopniki. Sekčni na-
čelnik Hasenöhrl je nasvetoval, naj
prične razpravo z nadaljevanjem drugega
branja o določilih za zadruge. Odsek je nato
odobril §§ 114 do 130. V § 119 c so črtali
besedilo, da sme določiti združni zbor po-
slovni jezik zadruge in načeloma sklenili,
da izpuste v načrtu vsake določilo o pe-
slovnem jeziku.

Volivna izpremembra.

Nekemu vodilnemu politiku, najbrže
ministru Bylandt Rheidtu, so pripovedovali,

da govore na dunajski borzi o gotovem od-
stopu Gautsch in Bylandt Rheidta,
ako se izjalovi volivna izpremembra in vstop
Derschatta in Pacaka v ministrstvo. Politik
je nato vzkliknil: „O ne! Predlogo o volivni
izpremembí predložimo obema zbornicama,
ki naj odločujeta o njej. A če tudi pade
vlada, ostane splošna volivna pravica zmago-
vita in si bo priborila veljavo po svoji no-
tranji moči.“

Načrt o volivni izpremembí še ni izde-
lan v vseh podrobnostih in tudi ne bo pre-
dložen zbornici pred 15. februarjem. Zbornica
bo potrebovala najmanj osem dni, da prouči
predlogo, nakar bo šele sledilo prvo branje.

V Dubenu pri Budjevicah je izjavil če-
ški agrarec Holansky, da pritrdi češki
agrarci volivni izpremembí le, ako bodo za-
gotovljene koristi poljedelskega prebivalstva.

V Novem Sandecu je poljski poslanec
dr. Gorski obsojal nameravane volivne iz-
premembro, ki bo odstranila sedanje člane
poljskega keta. — Po galiških mestih bodo
zmagali soc. demokrati, na deželi pa anti-
semiti.

V Vzhodni Galiciji bo pa hud volivni
boj med Poljaki in Rusini. Poljsko keta bo
prisiljeno stopiti v opozicijo, da pridobi zo-
pet na veljavo. Voliti bo morale med Slovani
in Germani in se pridružilo brez predsodkov
onim, ki mu bodo več zagotovili.

Gautsch je zaslísal včeraj odposlaništvo
strank gosposke zbornice, ki mu je nazna-
nilo strankine sklepe v zadevi preosnove
gosposke zbornice, katere smo že objavili
včeraj. Gautsch je rekel, da se bo izjavil o
zadevi pozneje.

Preosnova uradniškega mi-
nistrstva v parlamentarno.

Imenovanje dr. Pacaka in dr. Derschatta
za ministra je baje že gotova stvar. Cesar-
jevo lastnoročno pismo objavijo v četrtek,
najkasneje v petek. Dr. Pacak se je razgo-
varjal včeraj z dr. Kramarjem in dr. Stran-
skom o svojem vstopu v ministrstvo. Dr.
Kramar in dr. Stransky se popolnoma stri-
njata z dr. Pacakom. Stransky je rekel ne-
kemu politiku, da je jako zadovoljen s Pa-
cakovim nastopom za koristi mladočeskega
kluba in češkega ljudstva. „Bohemia“ piše, da
Derschattovo imenovanje za ministra ne bo
vplivalo na stališče nemških strank nasproti
vladi. Nemške stranke nočejo izgubiti svoje
neodvisnosti nasproti vladi, dasi vstopi nem-
ški voditelj v ministrstvo. „Bohemia“ trdi,
da se ne bo mogla vzdržati nemška skup-
nost, ko vstopi Derschatta v ministrstvo. —

„Prager Tagblatt“ poroča, da smatrajo vlada,
dr. Pacak in dr. Derschatta položaj le kot
začasno urejen. Če se vzdrži sedanjí polo-
žaj, poverijo tudi resortna ministrstva pe-
slancem.

Razni nemški listi niso zadovoljni, ker
postane dr. Derschatta minister. Ustavo-
verno veleposestvo, nemška napr. stranka,
krščanski socialisti in centrum niso zado-
voljni, da bi jim poveljeval nova nemška
ekscelencia dr. Derschatta.

Carinski spor med Srbijo
in našo državo.

Predvčerajšnjim popoldne je naznanilo
ogrsko poljedelsko ministrstvo zemunskemu
carinskemu uradu, da je prepovedan uvoz
srbske živine v našo državo. Prepovedalo
je tudi uvažati iz Srbije meso, le perutnino
smejo Srbi uvažati v našo državo. Včeraj
popoldne so zavrtili prvih pet železniških
voz s slanino, ki so došli iz Belgrada. Sla-
nino so odpeljali nazaj v Belgrad.

„Pesti Naplo“ priobčuje razgovor svo-
jega poročevalca z bivšim podpredsednikom
srbske skupščine radikalcem Redanovićem,
ki je izjavil: Prijateljstvo z Bolgarijo traja
že tri leta, in je globoko vkoreninjeno v
srbskem ljudstvu. Srbsko ljudstvo z vse-
ljem pozdravlja carinsko zvezo z Bolgarijo.
Vemo, da bodo imeli od carinske zveze pred
vsem Bolgari dobiček, a kljub temu se okle-
pamo carinske zveze, ker je to prvi korak
k samostojnosti in neodvisnosti balkanskih
držav, ne da bi zato trpela moč drugih drž-
jav. Velika večina bo glasovala v srbski
skupščini za carinsko zvezo z Bolgarijo in
podpirala vlado, ki si na ta način le utrdi
svoje stališče. Ako tudi Avstrija prepove
uvoz srbske živine, Srbav to ne odvrne od
carinske zveze z Bolgarijo.

Srbi smo trdno prepričani, da meja
ostane zaprta le nekaj mesecev. Ogrska vsled
te carinske vojske ne bo trpela, veliko
škodo bo pa pač imela avstrijska industrija.
Namesto žive živine bomo izvažali v Nem-
čijo prekajeno meso. Brezpogojno se bomo
držali Srbi carinske zveze z Bolgarijo, ker
to zahtevajo politične koristi prve vrste in
se na ta način bližamo uresničenju naših
starih želja. Prepričani smo, da odneha Av-
strija, ker le na ta način dobi ceneno
meso.

Ogrski poljedelski minister je včeraj
prepovedal tudi uvoz srbske perutnine. Iz
Belgrada poročajo, da srbska vlada ne na-
merava nastopiti z nasilnimi sredstvi proti

LISTEK.

Caballero Bramarbas de
Narroadura.

Junaška povest iz časov mavriških
bojev.

Špansko spisal Don Miguel Cervantes
de Saavedra.

Prosto poslovenil Janez Mrzlikar.

Ni bil navaden človek caballero Bra-
marbas de Narrodura. Njegova duša je bila
romantična in rad je govoril o avtoriteti, je
zaničeval mlade in se skliceval na veljavo
zaslužnih mež. Oko mu je zaiskrilo, kadar
je nazdravljaj junaškim sinovom španske po-
krajine Narrodure, ter jih vzbujal k odporu
proti rjavim Mavrom, ki so pešljali cvet
svojega moštva na boj proti odličnemu rodu
narrodurskih vitezov. Njegov ponos je bil
strik kardinal Zaburo de Viennas, kraljevi
polnomočnik španske države, ki ga je šči-
til in mu dajal zaslonbe v veseljih in ža-
lostnih dneh, ki se obličali s svojimi žarki
častite osebo caballera Bramarba de Narro-
dura. Po duhu in telesu je bil prvi mož
svoje pokrajine in se je rad nazival njeno
diko.

A danes je z osornimi koraki meril
svojo sebo. Na licu mu je žarela veličastna
ogorčenost razžaljenega viteza, in bridki
meč je rožljaj z grozečim glasom ob nje-
govem mogočnem boku.

„Kaj ti je, moj sladki caballero?“ ga
je vprašala donna Dulcinea, ki je postavila
predenj čašo rujnega malagovca, ki mu je
v junaških dneh njegove mladosti povzdigo-
val srce k viteškim činom. „Tvoja duša
trepeta, kakor tedaj, ko si hodil na boj proti
črnim Mavrom.“

„Moja duša ne trepeta, draga moja,“ je
odvrnil caballero Bramarbas, „ampak želi
streti v prah onega nevrednega potomca ne-
vernih Mavrov, ki se je vtihetapil v lepo
špansko deželo in mi je zvičajno odvrnil
hlapce, ki so doslej služili moji grajščini.
Zasačil sem tega žalestnega viteza, ko je za
plotom nagovarjal moje hlapce, naj stopijo
v njegovo službo. Dajal jim je vina in slad-
kih rozin, da bi jih odvrnil od mene. Uda-
ril sem s kolom mednje ter jim izbil čaše
iz rok.“

„Prav si storil,“ je dejala donna Dulci-
nea, „ta človek je don Lurigo de Varranca,
kdo drugi? Da se upa tak mavriški plebe-

jec nasprotovati odličnemu španskemu ea-
balleru, nečaku kardinala Zabura de Vien-
nas!“

„Da, on je in nihče drugi! A ta človek
je stopil pred mene in mi vrget v obraz
okovano rokavico — še zdaj čutim na licu
udarec — ter me pozval, da se borim z
njim v viteškem dvoboju. In jutri, draga
moja Dulcinea, ko bo v areni dokončana
bikovska borba, nastopiva lice v lice jaz in
moj nasprotnik ter se pomeriva v viteškem
dvoboju.“

„Slava tebi, junaški caballero!“ je vs-
kliknila navdušena Dulcinea. „Te suho tr-
sko iz Varranca bo igraje strla tvoja močna
desnica, in jaz bom v svoji najkrasnejši
obleki mahala z rebcem svojemu dičnemu
caballeru. A danes dobro pečivaj, ljubi Bra-
marbas, da bo jutri jasno tvoje orlovsko
oko in orjaška tvoja moč. Vso Narroduro
si premagal, in tudi ta zakotni intrigant var-
ranški ti bo podlegel. A skrbi me ven-
dar . . .“

„Nikar ne skrbi in ne tuguj zaradi
men!“ odvrne pogumni caballero. „Po-
gumnika sreča ne vara! To je naše viteško
geslo.“

Pogladil jo je po laseh ter se poslovil
od nje.

* * *

Caballero Bramarbas de Narrodura je
legel v svojo mehko posteljo. Njegova glava
je bila težka, ker tehtne misli so se vrtele
v njej. Iz dna duše je zaničeval vse Mavre,
posebno pa don Luriga de Varranca, ki mu
je bil pritekel čez pot, kakor zajec lovcu,
ki nima nabasane puške. In vendar se ga je
grozovito ustrašil. Lahko mu je bile doslej
premagovati vse sovražnike, ko ga je ščitil
njegov močni stric kardinal Zaburo de Vi-
ennas. Ta je imel močno vojsko in prvo
besedo pri kralju. Nihče ni smel dvigniti
svoje roke nad Caballera Bramarba. On je
lahko napadal mirnega potnika na cesti in
je s svojimi hlapci tiral neposlušneže v je-
če, a kdor je dvignil roko nad njim, ga je
izročil sveti inkviziciji, ki je kaznovala pre-
drzneža s krute roko. A zdaj je bila nje-
gova usoda v roki don Luriga de Varranca,
s katerim se naj bori v areni v veselje vsej
Narroduri. Brez pomoči, sam na svojo moč
navazan — kako je to težko in bridko!

Spanec je bežal z njegovih trepalnic, in
tolsta lica so mu nemirno trepetala. Vstal je

naši državljani. Bajce naročujejo prej ko slej srbski trgovci blago v naši državi.

Srbija je gotovo občutno prizadeta, ker so zaprli mejo izvozu živine. V našo državo se izvozili Srbi 1. 1905. 194.705 živine, med tem 112.511 prešičev, 52.646 volov in druge živine.

Pomnožitev vojaštva in orožništva na Češkem.

V vojnem ministrstvu se pričeli v soboto posvetovanja, kako pomnožiti mirovne vojaške posadke na Češkem. Posvetovanja vodi sekcijski načelnik podmaršal Pap pl. Szill, udeležujejo se jih tudi zastopniki notranjega, železniškega in finančnega ministrstva. Praški cesarski namestnik je naznanil namreč Gautschu, da ni izključeno na Češkem novo razburjenje, dasi se zdaj pomirujejo duhovi. Namestništvo sicer ni naznanilo, iz česa sklepa to, a vsekakor misli na volivno reformo, ki lahko povzroči razburjenje. V vojnem ministrstvu so sklenili, da je potrebna zvišati število vojakov v čeških posadkah. Nikakor ne kaže za slučaj nemirov pošiljati vojake iz drugih krajev na Češko, ker lahko nastanejo tudi v teh krajih nemiri. Posadke nameravajo pomnožiti tako, da pokličejo pod orožje 10.000 nadomestnih rezervistov pri onih četah, ki imajo posadke na Češkem. Družine vplekanih nadomestnih rezervistov nameravajo odškodovati. Ministrski predsednik je izjavil, da ne nasprotuje načrtom konference, a je tudi izjavil, da je ta slučaj izjema. V nadaljnjih posvetovanjih nameravajo sklepati o razmerah pe drugih kronovinah. S 1. majem pomnože tudi jako zdatno orožništvo na Češkem. Ne nameravajo izpremeniti le okrajev in povzati pesameznih orožniških oddelkov od 22 do 25 mož, marveč pomnože tudi število orožniških postaj in ustanove tudi dva nova orožniška oddelka. Ustanove 44 novih orožniških postaj in pomnože število orožnikov za 100 mož. Imenovali bodo tudi tri nove orožniške častnike in novo mesto enega računskega častnika.

Bosna.

Belgrad. Belgrajskemu listu „Politika“ je odvzet peštni debit za Bosno in Hercegovino, ker je list ostro kritiziral mizerne odredne razmere.

Novi japonski poslanik v Peterburgu.

London. „Tribuna“ poroča iz Peterburga, da je japonska vlada imenovala poslanika za Petrograd, ki dospe tje kakaj meseca februarja. Po inicijativi japonskega konzula se snuje rusko-japonska banka v svrhe olajševanja trgovskih in industrijskih odnošajev med obema državama.

Revolucionarji hoteli poginati v zrak moskovski Kremelj.

Pod Kremljem je izkopan rov, ki drži prav do reke Neglinka, ki teče po posebnem predoru v Moskvo. Ta Neglinka ima redkokdaj kaj vode. Podzemski „tajni“ rov, ki je omenjen v zelo mnogih ruskih opisih, je pri Ustju v Neglinko močno zazidan. Zadnje dni se je podalo v Neglinkin predor več inženirjev, da bi pregledali električni kabelj, ki je po stropu predora pritrjen. Tu pa so zadeli na kopo opeke, ob kateri je bila izkopana v steno velika odprtina. To je bil tajni rov. Takoj so obvestili o tem oblasti in šlo se je na delo z veliko pozornostjo.

Preiskali so rov in našli prilično na sredi, nedaleč od carske palače, kjer stanuje zdaj generalni guverner, znatno množino dinamita, dve močni električni bateriji, dovodne žice itd., torej vse, kar bi bilo potrebno za veliko opustošenje Kremlja. Gotove je, da so delali anarhisti cele vrste noči v tem rovu, predno so dovršili to delo. — Spričo odkritja tega groznega načrta, se je brala v katedrali Spasielja slavnostna zahvalna maša.

Japonski ponos.

Znano je, da vlada v nekaterih severnih pokrajinah Japonske glad. V združenih državah severne Amerike so pričeli nabirati milodare za stradajoče Japonce. Kakor pa javljajo sedaj iz Washingtona, je japonska vlada brzojavila svojemu tamošnjemu diplomatičnemu zastopniku, da omenjenih milodarov ne bi mogla sprejeti.

Belgija mobilizira.

Bruselj. Belgija se silno hitro mobilizira. V obmejnih trdnjavah gradi Belgija velike zaloge živeža in streliva.

Stajerske novice.

Stavka v Trbovljah in Hrastniku.

Trbovlje, 23. pros.

Danes, v torek, stavka še vse delavstvo. Ravnateljstvo je kratkoma odbilo vse zahteve delavstva po izboljšanju plače, navedene v ponedeljkovi številki „Slov.“ Izjavilo je, da če ugoditi delavstvu, mora zvišati ceno premoga. Če pa stori to, se bo južna železnica, ki kupi največ premoga, obrnila drugam, in tako bi premogokopna družba trpela silno škodo; ker mora že zdaj vsak mesec za Trbovlje deplačati 40–50.000 vsled raznih investicij (elektrarna, vodovod za mašenje rogov itd.). Pazniško in del. podp. društvo bo raditega sestavilo nove, za zdaj dosegljive pogoje, po katerih bi se plače pravično uravnale. Jutri jih predloži ravnateljstvu. Stavka bo torej gotovo še jutri popolna. Za električno centrale in domačo rabo kopajo premog rudniški hlapci ter ga s konji dovažajo na mesto. Dozdaj je vse mirno.

Hrastnik, 23. pros.

Tu se je včeraj opoldan pričela splošna stavka.

Trbovlje, 23. pros.

Nekaj soc. demokratskega stavkujočega delavstva je danes opoldan odšlo v Zagorje, da tudi tam uprizore štrajk. Zandarmerija je zasedla vsa pota, da se to prepreči.

š Visok obisk. Olomuški nadškof prevz. g. dr. Bauer biva v Mariboru kot gost škofa Napotnika.

š Umrla je v Mariboru šolska sestra Serafina Kodala.

š Ubegla kaznjeno. Iz mari-borske kaznilnice sta ušla dva mlada kaznjena, ko sta odmetavala sneg. Ušla sta na onem mestu, kjer stoji straža. Pustila sta potni načrt, ki je pa seveda namenjen le v to, da zmede zasledovanje.

Koroške novice.

k Kako je zmagal Seifritz? Na nedeljskem shodu socialnih demokratov v Celovcu je razkril sedrug Riese tajnost, da je pri zadnjih volitvah zmagal nemško-liberalni Seifritz le s pomočjo socialnode-

mokratskih glasov. „Drugič pa,“ je dejal, „ne pomagame več.“

k Poslanec dr. Lemisch je poslal na socialnodemokratski shod pismo, v katerem pravi, da je sicer pristaš splošne, ne pa enake volivne pravice. Podpisal se je: „Dr. Artur Lemisch, poslanec pete in splošne kurije, ki najbrže ne bo še take kmalu odpravljena.“

k Angleški kralj Edvard VII. pride baje, kakor se gover, na Koroško koncem tega poletja. Na vožnji skozi deželo se bo za nekaj dni ustavil kot gost pri dunajskem angleškem poslaniku Göschenu, ki ima posestvo Stenice na Koroškem.

Dnevne novice.

Za novega knezonadškofa goriškega je imenovan stolni kanonik goriški dr. Franc Sedej. Dr. Sedej je bil rojen 1. 1857 v Cerknem na Primer-skem in je bil posvečen v duhovnika leta 1877. L. 1878. je bil poslan v višje duhovsko izobraževališče pri sv. Avguštinu na Dunaj, kjer je bil tovariš sedanjih škofov Napotnika, Nagla, Mavroviča, Pulišiča in drugih odličnih cerkvenih dostojanstvenikov in učenjakov. L. 1882. je postal doktor bogoslovja, potem je bil v Gorici nastavljen kot bogoslovni profesor in l. 1889. je bil imenovan za dvornega kaplana in za učnega vodjo bogoslovnih ved pri sv. Avguštinu kot naslednik dr. Napotnikov, ki je bil tedaj imenovan za knezoškofa lavantinskega. V tem velevažnem poslovanju, kjer se je odlikoval s temeljito učenostjo, neumorno delavnostjo in ljubeznjivo skromnostjo, se je na posebno željo kardinala Missia povrnil v Gorico kot kanonik in stolni župnik. V Gorici je tudi v tem poslu nadaljeval učenostno delo na katedru in s peresom, zlasti v bibličnih vedah in na muzikaličnem polju kot vneti Cecilijanec. Znan je njegov spis o klinopisih v „Dom in Svetu“, ki ga kaže kot odličnega orientalista; pisal je tudi za „Cerkveni Glasbenik“ in mnoge deloval tudi pri drugih listih. Nadškofija goriška je dobila v dr. Sedeju izkušenega, modrega in vnetega nadpastirja iz svoje srede. Naj ga Bog ohrani mnogo let!

Jugoslovani in parlamentiziranje ministrstva. „Südösterreichische Stimmen“ pišejo od odlične jugoslovanske poslanske strani: „Jugoslovani se vedno simpatično spremljali načrte min. predsednika barona Gautscha glede parlamentarne preustroje svojega kabineta; to store tudi sedaj, toda Jugoslovani morajo gledati, da to pot ne bodo odšli praznih rok, kakor se je to doslej vedno zgodilo. V času Badenija in Thuna, v katerem se se popolnoma žrtvovali za češke jezikovne naredbe, so odšli praznih rok in od naslednjih uradniških kabinetov grofa Claryja in dr. Körberja tudi niso imeli najmanjše koristi. Čehi so sedaj na delu, da si s Poljaki in Nemci razdele moč — na Jugoslovane se ne spomni nihče, zato morajo sami začeti dregati s kololetci ter klicati gospodom, da tudi Jugoslovani hočejo prostorčka na selcu oblasti. Zahtevati bodo morali, da bo tudi kak Jugo-

slovian poklican v ministrstvo, ako bade v Gautschevem kabinetu zastopani Nemci, Čehi in Poljaki po svojih ministrih-rojakih. To vprašanje je za Jugoslovane tem važnejše, ker se sedaj gre za volivno reformo, pri čemur so pa naravnost v nevarnosti interesi jugoslovanskega prebivalstva in bi jih uničil nemški minister, ki bi zastopal Nemce, ako bi temu ne stal nasproti zaupnik Jugoslovanc. Kjer so vsi zraven, tam Jugoslovani ne smejo zaostati in zato bo vprašanje glede vplekianja jugoslovanskega ministra postalo akutno v tistem trenutku, ko bo stopil v kabinet nemški minister-rejak“.

Čeden advokat in advokatska politika. „Slov. Narod“ je padal vedno globlje, in zadnja njegova služba je ta, da je postal edine še reklama za dr. Tavčarjevo odvetniško pisarno. Edina naloga tega lista je, da dela pravde. Zato neprenehoma žali druge ter jih potem poziva: Zljaj pa tožitelj dr. Tavčar je imun, torej ne more ničesa izgubiti; v vsakem slučaju pa njegova pisarna od pravde zasluži. Ker je dr. Tavčar okoren in „komoden“ mož, bi bila njegova pisarna že prazna, če ne bi imel tega sredstva. Zato je pa tudi časniška polemika take sirova in žaljiva. Drugi način je, da dr. Tavčar v „Narodu“ druge odvetnike popisuje kot nesposobne ali oderuške, da bi kliente odvrgel od njih in napeljal na svojo pisarno. Najprej je to praktical samo z odvetniki, ki se mu bili politično nasprotni, zdaj pa; ko vidi, da se mu pisarna prazni, je začel tudi liberalne odvetnike, posebno mlajše, na ta način zdelovati. „Narod“ mu je sredstvo, s katerim izkuša vplivati na sodišče. Pred vsako pravdo on v „Narodu“ že prej naredi sedbo, in če sodnik ne sedi tako, potem ga strga v „Narodu“ ali mu da čutiti tudi, da je — poslanec. Cele zastopnik nasprotnne stranke ni varen pred to mahinacijo, kar kaže afera z dr. Furlanom. Stvar je sama na sebi čisto nepolitična. Dr. Tavčar je neko pravdo izgubil, in iz maščevanja je začel trgati dr. Furlana ter mu očitati iz njegove odvetniške prakse razne stvari. Tako dela kolega s kolegom! Mi se ne vtikamo prav nič v te advokatske spore, a vprašamo odvetniško zbornico, kako more ona trpeti počenjanje dr. Tavčarjevo? Ta čedni odvetnik kliče odvetniško zbornico, naj nastopi proti dr. Furlanu, ker ta, kakor pravi dr. Tavčar, hodi v škodo drugim odvetnikom. Mi pa vprašamo: Ali je voljna odvetniška zbornica, da opere to sramoto z odvetniškega stanu, da urednik odvetnik s svojim glasilom dela takoreklamo za svojo pisarno in s takimi sredstvi škoduje drugim? Zdi se nam, da vsa odvetniška zbornica nima poguma, da bi le mrdnila proti nemu žurnalistu, ki jo terorizira s svojim papirnatim bičem. Vsa sirovost javnega življenja in političnih polemik je posledica take advokatske politike. Narodnozapravna stranka je same aparat za eno odvetniško pisarno, „Narodna tiskarna“ je istotako le reklamno podjetje

in odprl okno, pod katerim je šumel bistri Guadalquivir svoje tožno, nočno pesem.

— Ali se naj zatečem h kardinalu Zaburu de Viennas, da me reši nesrečnega dvoboja? je zdihoval caballero Bramarbas. Ta nesrečni Lurigo me zmikasti s svoje koščeno desnico, da bom žalostno poginil na areni, krvavi od bikovskih berb.

— Ne, si je dejal zopet, tako daleč ne sega njegova moč.

— Ali naj pobegnem in zapustim svojo ljubo Narrodura, v kateri sem preživel toliko veselih dni?

— Tudi to ne sme biti. Umrl bi, če me ne bi častili kot svojega izvoljenca, ki vodi njihove misli in je hrana njihovih želja!

— A smrt mi je gotova, če se ne iznebim tega strašnega Luriga. Kakor picador zabodenega bika me bo položil na areno, saj sladki malagovec je omehčal moje reke, da vihte le še rujne čaše in objemajo pečenega purana, kadar se smeji na mizi. Sramota, sramota, o Dulcinea!

Mrzel veter je pihal skozi odprto okno in tožno je šumel bistri Guadalquivir, kakor še nikoli.

Legel je na posteljo, in zdelo se mu je,

da mu šepeta angel Azrael strašno povest o smrti in minljivosti. Dolgo še ni zatisnil očesa.

Tedaj pa se odpro vrata, in Dulcinea pristopi ter mu pogladi blede čelo.

„Ah, mene skrbi, da te Lurigo de Varranca ne ugenobi“, dé ona s tihim glasom.

„Mene tudi“, vzdihne caballero. „A kaj morem? Bój je napovedan, in jaz mu ne morem uiti!“

„Našla sem pot, po kateri si ohraniš življenje in čast.“

„Ali res? Povej, povej, da ne skoprim v mučnem obupu!“

In posvetovala sta se dolgo šepetaje. Caballero Bramarbas de Narrodura je slednjič potolažen zasnul: Rešitev je bila najdena!

* * *

Drugega dne je brumela arena veselega in bojaželjnega ljudstva. Vse je bilo prenapolnjeno, in množice so zasedle areno do zadnjega kotička. Borba z biki se je vlekla dolgo, inkomaj je čakalo občinstvo, da izvleko iz arene zadnjega umorjenega bika, kajti vse je čakalo le, da nastopita bori-

telja caballero Bramarbas de Narrodura in don Lurigo de Varranca.

Arena je bila vsa okrvavljena — prava slika nečloveške bojaželjnosti. Tedaj sta vstopila — vsak od druge strani — pozdravljena od tisečerih živio-klicev s tolikim koprnjenjem pričakovana bojevnika. Vihrali so robci v rokah dražestnih mladenk in meški se glasno klicaje vihteli svoje klobuke.

Živel caballero Bramarbas! Slava!“ se upile množice iz Narrodura.

Pa tudi močje iz Varrance so se oglašili ter so upili: „Smrt Bramarbi! Živel don Lurigo!“

Nastopili so sekundanti in sam glavni picador je stal na sredi arene, da vodi junake na viteški dvoboj. Nastala je smrtna tišina.

V bleščeči viteški opravi je stopil par korakov naprej caballero Bramarbas de Narrodura. Odprl je svoj vizir in njegov rdeči, široki obraz se je kakor solnce zasvetil iz sivega jekla. Mogočno je zavihtel sulico, a predno jo je žagal v nasprotnika, se je obrnil do občinstva ter dejal z gro-mečim glasom:

„Čujte junaki iz Narrodura in slavno občinstvo! Kakor moje srce kopni po tem, da poderem v prah neviteškega Mavra Luriga de Varranca in okopljem svoj meč v njegovi krvi, tako tirja od mene viteški čut mojega dostojanstva, da vam razložim visoki pomen te borbe za vso Narrodura. Cujte torej: Ali je spodobno, da se viteški meč odličnega caballera iz Narrodura oma-dežuje z nečisto krvjo takega neplemenitega Mavra? Prevzvišena je Narrodura!“

„Prevzvišena je Narrodura!“ so zaklicali med občinstvom nastavljeni hlapci caballero.

A oglase se močje iz Varrance in upijejo: „Kri naj teče in viteškim načinom naj se izvojuje častni dvoboj!“

Vroč je postajalo caballero, kajti s plamenečim pogledom ga je metril njegov nasprotnik.

„Kakor strese sekol miško, tako bi jaz lahko strl in pogubil to slabotno človeče“, nadaljuje Bramarbas, „a pomislite, da sem jaz načelnik Narrodura in nečak Njegove prevzvišenosti kardinala Zabure de Viennas. Kaj pa je ničvredni Lurigo, ki ni vreden, da ga zadene pogled caballerskega očesa?“

za advokatski zaslužek, in „Slovenski Narod“ naj sname svojo firmo in se naj imenuje „Tavčarjeva pisarna“! Kdor nosi odgovornost za tako koruptivne razmere, naj se ne pritožuje, da ga bo slovensko ljudstvo za vedno vrglo iz javnega življenja!

Dr. Bojazljivec — satisfakcije nezmožen. Zaradi žalitev v „Narodu“ je dr. Furlan poklical dr. Tavčarja na dveboj. Dr. Tavčar, ki ima na papirju tako velikanski pegum, pa se je — izsmuknil, ali, kakor pravi tehnični izraz, „ausknajfal“. Kot načelni nasprotniki dvoboja mi tega seve dr. Tavčarju ne zamerimo, in ker poznamo njegovo duševno in telesno konstitucijo, tudi dobro umevamo, zakaj ni voljan pustiti, da bi dr. Furlan delal iz njega krvave klobase. Kdor ima tako široko tarčo, tega je lahko zadeti, in zato se izogiblje dvoboja. A dr. Tavčar je vendar načelno bil vedno za dvoboj, — dokler so se drugi sabljali seveda. Saj je dr. Tavčar pokrovitelj sabljaškega društva „Sava“, ki goji dvobojevanje. Kako to, da je dr. Tavčar tako hitro pozabil na svoje viteštvo, saj s katoliškim stališčem se vendar ne more izgovarjati? Radovedni smo, kaj bo storila zdaj „Sava“. Po svojih častnih pojnih morajo „Savani“ dr. Tavčarja, ki je javno proglašen kot bojazljivec in nezmožen satisfakcije, odstaviti in nesmejati več z njim občeovati. Če kaj drže na svoja častna načela, morajo zdaj nastopiti z odprtim vizirjem in z jasnim čelom!

Deželni predsednik g. Schwarz se je danes opoldne odpeljal na Dunaj.

Imenovanja. Okrajni zdravnik g. dr. Friderik Seemann je imenovan za višjega okrajnega zdravnika na Kranjskem.

— **»Klobasen«**, ta klasični izraz čitamo v ceniku neke trgovine Mervart iz Češkega. — Cenik je popolnoma nemški. Kakšne so neki te „klobasen“? Če le niso take pokvarjene, kot izraz sam, da bi bili Slovenci, ki bi jih uživali — v nevarnosti, da si pokvariijo želodce!

— **Nadzorovanje dolenjskih železnic.** Pretekli teden je nadzoroval dvorni svetnik in prometni ravnatelj Proske iz Beljaka progo Ljubljana - Novo mesto - Straža dolenjskih železnic. Prenočil je na novomeškem kolodvoru v svojem salonskem vozu.

— **Šolski obisk** v postojanskem in logaškem okraju je vsled zametenih potov in mraza slab, ker primanjkuje otrokom potrebne obleke in obuval.

— **Vtopljenega je našel** Janez Hubad žagarja Janeza Sušnika v Mlinščem potoku v Godišču blizu njegove žage. Pred večer so ga videli ljudje precej vinjenega. Ni izključeno, da je v pijanosti v vedo zabredel.

— **Razpisano** je učiteljsko mesto na Ledinah.

— **Jugoslovansko umetniško razstavo** prirede letošnje spomlad v

Sofiji. Udeležbo se je bolgarski, srbski in hrvaški umetniki.

— **Pasivni odpor železničarjev v Nabrežini** se nadaljuje. Udeležuje se ga 100 delavcev. Tudi v Gorici obstruirajo železničarji. Zaradi te zepetne delavske stavke in vsled tega povzročenih nenavadnih prometnih razmer se od danes naprej prometno blago za Trst južno in c. kr. državne železnice in Trst prosto luko južno in c. kr. državne železnice, kakor tudi Trst prosto luko železniško skladišče nič več ne sprejema. Izvzeto je le: živali, pivo, tobak in lahko pokvarljajoče se blago.

— **Luka Svetec**, c. kr. notar v Litiji, bo obhajal letos 80letnico svojega rojstva.

— **Konferenca sodalitatis za dekanijo litijsko** bode dne 29. januarja, prihodnji ponedeljek, v Radečah pri Zidanem mestu. Pričetek ob pol 10. uri dopoldne.

Ljubljanske novice.

lj **Ljubljana in stavka v Trbovljah.** Ravnateljstvo je vsem tukajšnjim predalcem premoga naznanilo, da jim ne pošlje več premoga, dokler bo trajala stavka. Vse pogodbe so razveljavljene. Mestna elektrarna ima premoga še za šest tednov.

lj **Poizkušen samoumor.** Včeraj popoldne, ko je prihajal gorenjski vlak, se je vlegel na železniški tir za Tschinkeljevo tovarno, bivši Tönniesov čuvaj Martin Gorše, a sta ga še pravčasno opazila dva železniška čuvaja in ga potegnili s tira. Poklicani zdravnik je konstatiral, da se mu je omračil um. Oddali so ga v belnišnico na opazovalni odelek.

lj **Redni pouk za naraščaj ljubljanske društvene godbe** se zopet prične 29. jan., na kar se opozarja osebito taiste, ki so se že pričeli učiti. Učenci se sprejemajo vsak dan do 27. t. m. od 6. do 7. ure zvečer v godbeni sobi magistratnega poslojia II. nadstrepja.

lj **Povozi** je včeraj popoldne na križpotu Bleiweisove in Tržaške ceste neki neznan voznik 10letnega šolskega učenca Franca Lampeta, katerega se z rešilnim vozom prepeljali v deželno belnišnico.

lj **Živega metulja** nam je prinesel Alojzij Kozinec. Našel ga je v predilni tovarni med bombažem.

lj **Shod drž. uradnikov** bo 28. t. m. ob 11. uri dopoldne v veliki dverani „Mestnega doma“.

lj **Razstava briljantnega slikarstva.** Ljubljanskemu občinstvu se nudi prilika, da si v hotelu pri „Slonu“ ogleda razstavo popolnoma nove vrste slikarstva na različne blago, na platno, na steklo, na baržun, na les, na lončevino, na svilo itd. To slikarstvo se je osnovalo v Berolinu, od tam pa se razširja po svetu naprej in je tako želeto, da bi se razširilo tudi na Kranjskem. Slikarstva te vrste se je lahko priučiti še po kratkem času in lastnik razstave daje v tem oziru vsa potrebna navodila. Zlasti primerno zabavno delo bi bilo to za dekleta, ki bi tako lahko dekorirale sebe s temi zelo ukusnimi in lepimi slikami. — Na razstavi zelo ugaja sveža barva po vseh slikah in med slikami vzbuja pozornost zimska krajina in nočna krajina, ki je izvrstno izdelana na temnem baržunu. Tudi vse manjše stvari — tako okraski po

„Sramota!“ je začelo upiti občinstvo na galerijah.

Caballero Bramarbas de Narrodura pa je čutil, da se bliža čas odločitve.

„Cujte, moške iz Narredure, moji zvesti pristaši v zmagevitih borbah! Dokazal sem, da bi bil lahko pokončal tega neviteškega Mavra, kakor se pohodi rjavi brošč spe mladi, a ohranil sem čast viteške Narrodure, da nisem omadeževal njenega meča s take nevredne krvi. Rajši starem svojo sulico, nego da prebodem z njo tako malenkostnega nasprotnika!“

In prelomil je sulico ter jo vrgel na tla pred don Lurigo de Varranca.

Tisti hip pa skoči don Lurigo proti njemu, ga bliskoma podere, da je ležal caballero Bramarbas z obličjem na zemlji. Lurigo pobere zlomljeno sulico, stopi caballeru na vrat in začne z lesom neusmiljeno mahati po nasprotnem delu caballerovega telesa.

„Taka je kazen za pasje duše“, reče don Lurigo, in glasno mu ploskajo bojeviti moške iz Varrance. Glasno je zaihtela donna Dulcinea na galeriji.

Vsa Narrodura pa je esupnila, kajti takega dvoboja še ni videla Salamanca.

prtihih in zavesah so zelo ukusno izdelani.

lj **Predavanje.** Jutri v četrtek ob 4. popoldne predavanje kršč. ženske zveze v prostorih kršč. soc. zveze, Františkanske ulice. Predava dr. Lampe.

lj **Shod soc. dem. železničarjev** se je vršil sinoči pri „Levu“. Bil je precej zanimiv. Na dnevnem redu je bilo združenje obeh železničarskih krajevnih skupin, šišenske in ljubljanske, v ene. Poročevalec Kristan je najprej po nemško milo težil, da so se ljubljanski železničarji pred leti ločili in niso ubogali njega. Sedaj pa je tako daleč prišlo, da ne more nobena skupina že več sklicati občnega zbora, da še celo odborovo sejo težko. Delitev ni prinesla nobene koristi. Napada šefa južnega kolodvora Guttmanna zaradi njegovega ravnanja. Če bi hotelo ravnateljstvo tukaj res „vzorno postajo“, potem bi moralo dati 6 do 7 milijonov za razne nove naprave; seveda se ceneje da bi „Musterstation“, če se koga poviša. Velike in mnoge nesreče, ki se vedno gode na juž. kolodvoru dokazujejo, da je Ljubljana pravzaprav „Schandstation“. V slovenskem govoru se je petem spravil g. Etbin najprvo na kršč. soc. organizacije, češ da je to najbolj bedasto, kar je na svetu, napadal je „Verkehrsbund“, češ da je izdajalski, Lueger je največji komedijant na svetu, „Verkehrsb.“ je organizacija za denunciranje, za lizanje pet in pljunkov. Ko je s temi globokimi argumenti popolnoma užugal nasprotnika, se je seveda spravil na „slovenca“, češ, da je priobčil Guttmanovo povišanje. Za „Slovencem“ so prišli na vrsto kršč. socialci, katere je obsodil, da ne bodo nikdar imeli politične organizacije. Grozovito se je razhužil nad njimi radi njihovega sklepa, glede splošnega štrajka. Priporočal je k sklepu združitve, ker bodo železničarji kmalu rabili moči, ker dane koncesije so nezadostne. Ko jih je podkuril sodruge še s tem, da je Ljubljano imenoval „krščansko gnezdo“, so bili vsi prepričani, da se je res treba združiti in so to soglasno sklenili. Stvar s tem se ve ni nič boljša. V aferi Oister smo videli, kako soc. demokratska centrala ravna z železničarji in njihovim denarjem. Tega ne spravijo s sveta vse Kristanove psovke.

lj **Izgred v delavnici.** Poroča se nam, da izgreda v Horvatevi delavnici ni kriv Josip Fajan, ki se ondi ni nobenega izgreda udeležil.

lj **Vojaška vest.** Generalni major Seibt, poveljnik 56. inf. brigade, je včeraj zvečer odpotoval v Gorico.

Izpred sodišča.

Izpred deželnega sodišča.

Dekla Helena Juriševič je obsojena vsled tatvine na dva meseca ječe.

Tujega psa je predal posestnikov sin Peter Turk v Gabrijah in zato dobil deset dni ostrega zapora.

Vsled v Dobrinjah Stefanu Zagarju prizadete telesne poškodbe je obsojen delavec Jakob Anžič na dva meseca ječe.

Pred naborom je odšel v Ameriko Matija Gabrenja iz Unca. Zdaj se je vrnil in bil obsojen na osem dni stregega zapora in na 10 K denarne globe.

Zaradi poizkušane tatvine in preklinjanja Boga bo zaprt dva dva meseca cigan Jožef Hudorovič iz Kalc.

Svoj pegum je hotel pokazati France Oblak, mizarski pomočnik v Trbojah, kajti on je neki večer v Hečvarjevi gostilni brez vsakega povoda in nepričakovano napadel gosta Ant. Rozmana in Jakoba Jenketa. Oba je nevarno ranil in bo zato sedel pol leta v težki ječi.

Stražnikom zepersstavl se je zaradi hudodelstva javne sile že kaznovani hlapec Martin Zupet, doma iz Zaberšta, ker je bil aretovan zaradi psovavanja proti nekemu izprevedniku električne železnice. Pretvil se je aretaciji s tem, da je aretojoča stražnika od sebe pahnil. Obsojen je bil na pol leta težke ječe.

Razne stvari.

Najnovejše.

Silna burja je v Trstu in na Reki. Na Reki sta trčala dva parnika. Skode je 50.000 K.

Cesar je daroval 50.000 K v podporo ponesrečenim Albancem.

Stavka premogarjev je tudi v Poljski Ostravi. Stavka 1000 mož. Zahtevajo, da vodstvo rudnika odpusti dva neljuba jim nadzornika.

Sedemkratni umor. V Ober Steinu na Moravskem so prijeli nekega zakupnika kamoloma Temške, ki je umoril sedem oseb in jih polil s petrolejem. Ker mu tega niso mogli dokazati, se poslali za njem nekega preoblečenega detektiva, ki se je z njim tako sprijaznil, da mu je morilec vse zaupal.

Strašen zločin. V Pragi je aretirala policija 47 let stare deklo Františko

Kadlec, ki je svojega otroka in dva otroka svoje prijateljice živa spekla na ognju.

Velik vihar s snegom in točo je bil v Cikagi. Mesto je izključeno od vsakega prometa.

Bolgarski publicisti v Belgri. Kakor se poroča, bodo nekateri bolgarski publicisti in makedonski politiki obiskali sredi prihodnjega meseca svoje belgrajske tovariše.

Grof Zeppelin, katerega se pozikusi z njegovim „zrakoplovom“, ki se da voditi, niso posrečili, je izjavil, da poizkusov ne bo nadaljeval.

Stavka zdravnikov. Dne 1. februarja se skere gotove prične na Nižje Avstrijskem stavka zdravnikov, ki služijo na deželi. Zdravniki zahtevajo sprejem v deželno službo.

Posledice napačnega alarma. V zamorski cerkveni občini Sv. Pavla v Filadelfiji se je vsled napačnega alarma zgodila velika nesreča. Signaliziran je bil ogenj. Nastala je velika panika, pri kateri so rinitili vsi navzoči na prosto. Podrle so se stopnjice, 10 oseb je ubitih, 40 ranjenih.

Kraljica Natalija v Zemunu? Belgradska „Politika“ javlja, da je bila prišla kraljica Natalija nenadoma v Zemun in se tam sestala z nekaterimi Belgrajčani. Ko je hotela policija o stvari poizvedeti, je bila kraljica že odpotovala. Vprašanje je, če je bila to res kraljica Natalija.

Moderna kuharica. Nedavno se je vršila pred okrožnim sodiščem v Leopoldstadtu zelo interesantna sodnijska razprava. Zavod za posredovanje uslužbencev je prekrbel nekemu gospodarju kuharico, a ni prejel stalne nagrade 6 K. Zato je zavod tožil, gospodar pa je izpovedal pred sodnijo sledeče: „Kuharico sem odpustil že tretji dan, ker je pač kuharica posebne vrste. Enkrat je vrgla gospe iz kuhinje, razbija posodo, kadci cigarete in enkrat je tudi izjavila, da ne bo kuhala, ker mora na drsališče. — Sednija je gospodarja oprostila in izjavila, da kuharica ne odgovarja zahtevam.“

Železnica preko isterskega otočja. Osnova g. viteza Venussia je predložena ministrstvu. Po tem načrtu bi šla nova železnica najprej do Plamina in odtam na otok Kres. Cez velika vrata bi vozil parobrod vlake kakor je to slučaj na Danskem. S Kresa bi šla železnica do Osora in od tam do rta sv. Andreja. Od tu bi vozil trajekt na otok Pag. Med Pagom in dalmatinsko obalo bi sezidali velik most. Železnica bi šla do Zadra, a od tam ali v Knin ali naravnost k Vranskemu jezeru in preko Krke v Sibenik. Stroški za ozkotirno železnico bi znašali s trajekti med lukami vred 62 milijonov kron. Za normalne širino bi bilo treba 22 milijonov več. Železnica bi bila dolga 290 km.

Zenin star 130 let. V Carigradu se je zgasil pri tamošnjem metropolitu 130 leten stari Hadži-Efrem-Oglu s prošnjo, da bi dobil dovoljenje k poroki, ki jo hoče obhajati še to zime.

Pogumne postrežnice bolnikov. V New Yorku je bila pričela goriti te dni velika lesena jetnišnica, ki je služila obenem tudi za bolnico. Strežnice so izpuštile takoj vse jetnike, ki so se nahajali v pritličju in z njihove pomočjo znesle bolnike, ki so ležali v prvem nadstropju, na plano. Pri tem so že gorele stopnjice in je bilo že vse poslopje v plamenu. Jetnišnica je zgorela do tal.

Inserati velikih knezov. V dvorskih ruskih krogih je nastala izprememba: člani ruske carske rodbine so pričeli, kakor drugi ljudje, po časopisih anoncirati. Tako prinaša „Nove Vremja“ inserat vojvode pl. Leuchtenberga, kjer zadnji javlja vsem svojim rojakom in prijateljem žalostno vest, da je izgubil na difteriji obolelega sina.

Kako si kraljice kratijo čas. Nemška cesarica ima vse polno opravila, ki jih jej nalagajo dolžnosti kot mati in gospodinja. Kljub temu pa ji preostaja, posebno sedaj, ko se domači krog vedno bolj zmanjšuje, še ure in urice, ki jih izpolnjuje s tem, da fotografira. Pri tem kaže, kakor pripoveduje priče, ne samo veliko vnetost, temveč tudi fino umetniško razumevanje. Posebno so lepe in uspele njene pokrajinske slike. Strastna fotografinja je tudi angleška kraljica Aleksandra. Vendar deli to svoje nagnjenje z veseljem tudi z vožnjo na avtomobilu ali s svojo ljubeznijo za mlekarijo v Sandringham, ki slovi kot ena najbolj urejenih mlekarij na celem svetu. Tudi za živalstvo se zelo zanima ta kraljica, in z veliko požrtevnostjo skrbi za svoje ljubljence pasjega in mačkinega rodu. V še večji meri morebiti je prijateljica živali nizozemska kraljica, ki vedno zavrača vsako prošnjo, da bi bila pokroviteljica kakega športa, pri katerem se ubijajo živali. Pri tem pa nikakor ne nasprotuje drugim športnim zabavam. Ona je izvrstna drsalka in jahalka in je zelo vztrajna pri lawn tennisu ter zna izvrstno in krepko voditi avtomobil. Jako posebno je razvedrilo, ki ga išče ruska carica v svojih prostih urah, ko jo ne motijo razne materije in druge domače skrbi. Ona je iz-

vrstna slikarica karikatur (šaljivih slik) in posablja vsake ure, da se zabava s tem, da si prežene razne skrb, in one, ki skoro vedno mračijo čelo njenega carskega soproga. Pripovedujejo tudi, da je izvrstna igralka in velika ljubiteljica godbe ter ima zelo prijeten glas. Italijanska kraljica Helena je izvrstna strelkinja in strastna prijateljica avtomobila. Ona tudi pesnikuje, pri tem pa zaostaja za rumunsko kraljico Elizabeto, ki je znana pod pisateljskim imenom Carmen Silva po vsem izobraženem svetu. Vitemberška kraljica Šarlota velja kot protektorica modernega ženskega gibanja. Poleg tega je prijateljica vseh iger, ki se igrajo na prostem in katerih se je v mladih letih z verno udeleževala. Švedska kraljica Zofija je zelo naklonjena prizadevanjem Salvation army. Portugalska kraljica se pa z veliko verno peča z medicino. Ona zelo rada pokaže svoje znanje na tem polju ne samo teoretično, temveč mnogokrat tudi praktično. Velika njena zasluga je v tem, da je zelo veliko storila za izboljšanje zdravstvenih razmer na Portugalskem.

Najznamenitejša gledališna pevka Zedinjenih držav Miss Lillian Blauvelt je podpisala za 6 let pogodbo, ki ji zagotavlja vsak teden esem tisoč kron dohodka. V šestih letih bo zaslužila 2,016.000 K.

Kaj stanejo na Angleškem volitve. Angleški listi poročajo, da se bo pri prihodnjih volitvah okroglo 1200 kandidatov pogajalo za en sam mandat v parlamentu. Volitveni stroški stanejo posameznega kandidata od 8400 do 32.520 K, po čez torej 16.000 K, kar da skupno vsoto za vse kandidate — 19872.000 K. Če se prištejejo k temu še nekateri posebni izdatki, pridemo do vsote 36 milijonov kron. Največ dobička od tega imajo knjigotroci in odvetniki. Avtomobili, vozovi in omnibusi bodo tudi precej poželji. Veliko bo prišlo v roke tovarnarjem, ki že zdaj delajo kestume in raznobarne znake posameznih strank.

5 milijonov frankov zgorelo. Belgijski list „Patriote“ piše, da je pri železniški nesreči blizu Zenta zgorel poštni voz in z njim denarja in vrednostnih papirjev za 5 milijonov mark.

Duhovnik — rešitelj življenja. Nedavno je pričela goreti poneči v Niepolemici hiša, kjer je stanoval 80letni žid Paperle. Ta je v naglosti pobiral svoj denar in druge vrednostne stvari in bi bil gotovo zgorel, da ni prišel še pravočasno ponj tamošnji vikar P. Josip Batko. Hiša je že gorela na vseh krajih in steno je bil že omamljen in opečen.

Prvi Slovan v ameriškem kongresu. V novi kongres severnoameriških držav je bil tudi izvoljen eden Slovan, Ceh g. A. Michálek, zastopnik mesta Chicago. Kot triletni otrok je s svojimi starši prišel v Ameriko, v Chicagu je študiral pravo in pri zadnjih volitvah je kandidiral ter je bil izvoljen. G. Michálek je šele 30 let star.

Vojaška posvetovanja na Dunaju.

Ta teden so na dunajskem dvoru vsakodnevna vojaška posvetovanja. Pred vsem razpravljajo o osebnih zadevah generalov in če je armada pripravljena za slučaj vojske.

Telefonska in brzojavna poročila.

Gorica, 24. januarja. Imenovanje dr. Sedeja je v vseh krogih, slovanskih in italijanskih, sprejeto z velikim zadovoljstvom.

Trbovlje, 24. jan. Demokrati so protestirali proti zahtevam pazniškega društva. Stavka bo najmanj do petka. Takrat pride družbin pobleščeneec z Dunaja.

Velike Lašče, 24. jan. Umrl je včeraj zvečer Jožef Gruden, župan občine Lazarji. Pogreb v četrtek dopoldne.

Trst, 24. januarja. Vseh železničarjev in delavcev v rezistenci je na južni železnici okoli 600.

Dunaj, 24. jan. Danes je bil Goluchowski pri cesarju v daljši avdijenci. Jutri ima sejo odbor nemške četverice. Derschatta bo poročal o parlamentariziranju ministrstva.

Dunaj, 24. jan. Danes je Gautsch sprejel barona Merseja in deputacijo kranjskih Nemcev, ki je prišla sem v zadevi volilne reforme.

Budimpešta, 24. januarja. Fejervary je naznanil baje včeraj vladarju pogoje, ki jih stavi koalicijska za slučaj, da ji poveri cesar vlade. Pogoje sta dogovorila grof Andrassy in Lukacs. Cesar se izjavi

danes. Baje bo Andrassy vodil pogovore z egrsko koalicijsko.

Sofija, 24. jan. Bolgarska vlada je naročila 81 brzostrelnih topov. Te dni pride s sem prvi dve bateriji.

Belgrad, 24. januarja. Avstrija nadalje zaustavlja izvoz svinj. Ogorčenje je veliko. Za 27. t. m. je sezvan shod trgovcev cele dežele v obrano prav in interesov samostojne Srbije.

Rio de Janeiro, 24. jan. Stevilo mrtvih na ponesrečeni bojni ladji „Aquadaban“ je 233. Mornariškega ministra ni med mrtvimi, pač pa sta med mrtvimi njegov sin in njegov nečak.

London, 24. januar. Vsled velikega viharja sta trčnila dva parnika. Eden je bil prodrst skozi sredo. Vse moštvo je utonilo.

Peterburg, 24. jan. Izozemci zahtevajo vsled nemirov nastale škode od vlade odškodnine 200 milijonov rubljev.

Peterburg, 24. jan. Mednarodna družba spalnih voz toži rusko vlado za odškodnino 8 milijonov frankov, ker se revolucionarji paškodevali mnogo voz.

Tokio, 24. jan. Lakota na Japonskem je vedno strašnejša. Na stotine oseb umre na dan vsled lakote in mraza.

Poslano.*)

Dr. Iv. Tavčarju, odvetniku v Ljubljani.

Vsled nekvalifikovanih napadov, s katerimi me je žalil dr. Ivan Tavčar v „Slovenskem Narodu“, smatram za svojo dolžnost, pokazati tega moža javnosti v pravi luči.

Lanskega leta me je „Slovenski Narod“ dvakrat neosnovano napadel. Obakrat sem stavil dr. Tavčarja na odgovor in obakrat je izjavil, da se je dotični napad na mojo osebo izvršil brez njegove vednosti, ter mi je zagotovil, da je vse potrebno ukrenil, da se taki napadi ne bodo več ponavljali.

Letos me je napadel „Slovenski Narod“ dne 3. januarja, na kar sem se podal 4. jan. in ker ga tega dne nisem dobil, dne 5. jan. 1906 k dr. Tavčarju v spremstvu piše.

Dr. Ivan Tavčar je zopet izjavil, da je članek z dne 3. t. m. brez njegove vednosti prišel v „Slov. Narod“.

Dr. Tavčar je tudi pri tej priliki izjavil, da je pripravljen vzeti vsako izjavo za „Slovenski Narod“ od mene v obliki, kakor mu jo izročim.

Jaz sem na to izročil dr. Tavčarju izjavo, katero sem imel že sestavljeno, on jo je sprejel ter mi zagotovil, da pride tudi v tej obliki v „Slovenski Narod“.

Dne 8. jan. t. l. je prinesel „Slovenski Narod“ dotično izjavo.

A dr. Iv. Tavčar je izpustil zadnji odstavek dotične izjave, ki se je glasil: „Sedaj pa naj presoja slavno občinstvo, v koliko da so osebni napadi v uvodnem članku „Slovenskega Naroda“ z dne 3. jan. t. l. na moj ugled kot advokata in na mojo osebno čast utemeljeni.“

Ta zadnji odstavek je imel namreč namen, opozoriti slavno občinstvo na krivico, katere se mi je storila.

In ta zadnji odstavek je dr. Tavčar izpustil kljub dani obljubi.

Iz tega se razvidi, koliko da velja dr. Tavčarjeva obljuba in beseda!!!

Dr. Tavčar me je sedaj vnovič napadel v „Slovenskem Narodu“ in mi skušal krasti mojo čast pod zlobno izmišljeno pretvezo, da stojim jaz za nekim člankom v „Našem Listu“.

Z ozirom na kruto žaljenje nisem mogel sedaj z dr. Tavčarjem več osebno občeovati.

Naprosil sem torej dva gospoda zastopnika, katere sta se podala k dr. Tavčarju, in sta ga pozvala, da imenuje tudi on dva zastopnika, in da mi dá za storjeno žaljenje primerno zadoščenje.

Dr. Tavčar je pa izjavil, da ne imenuje nobenih zastopnikov in da ne dá nobenega zadoščenja.

Vsled tega je postal dr. Tavčar po pojmu vsakega kavalirja za satisfakcijo nezmožen.

Raditega pa tudi jaz z ozirom na svojo čast ne morem z dr. Tavčarjem več občeovati, temmanj pa z njim polemizirati in mu odgovarjati na njegove neutemeljene napade, ker me dr. Tavčar sploh ne more več žaliti.

Da pa ne tiram dr. Tavčarja pred porotnike, temu je pa povod to, da se je pred pričo izjavil, češ, „kje je mogoče spraviti v Ljubljani skupaj porotniško klop, ki bo mene obsodila.“

159 1—1

Dr. Josip Furlan,
odvetnik v Ljubljani.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306,2 m, srednji zračni tlak 736,0 mm

Dan	Čas opa- sevanja	Stanje bare- metra v mm	Tempe- ratura po Celsiju	Vetrovi	Nabo	Padevin v 24. urah v mm.
23	9. sveč.	744 0	—2 1	moč. svzh.	jasno	0 0
24	7. sjutr.	745 4	—4 6	"	"	
	2. pop.	744 4	—2 5	sr. svzh.	pol obl.	
Srednja včerajšnja temp. —2 1°, norm. —2 2°.						

„SLOVENE“ se prodaja

odslej v naslednjih tobakarnah, ozir. trgovinah:

V Ljubljani:

Bizjak Ivan, Bohoričeve ulice 10; Blaznik Lovro, Stari trg 12; Blaž N., Dunajska cesta 12; Češnovar Lovro, Kolodvorske ulice 33; Kristina Weinert, Južni kolodvor; Elsner Marija, Kopitarjeve ulice 1; Fuchs H., Marije Terezije cesta 14; Kališ Alojzij Jurčičev trg 2; Kanc Albin, sv. Petra cesta 14; Kristan Ivan, Resljeva cesta 24; Kuštrin Agneza, na Bregu 6; Mrzlikar Avg., Sodnijske ulice 4; Omeje Terezija, Karlovska cesta 32; Pihler Ivana, Kongresni trg 3; Podboj Ivan, Sv. Petra cesta 101; Saje Anton, Dunajska cesta 19; Sever Marija, Gosposke ulice 11; Sušnik Josipina, Rimska cesta 24; Swatek Jos., Mestni trg 25; Soukal Fran, Pred škofijo 12; Tenente Rud Gradaška ulica 10; Tonich Ivana, Florijanske ulice 1; Velkavrh Antonija, Sv. Jakoba trg; Vesel Andrej, Prešernove ulice 20; Vrhovc Ivan, Sv. Petra cesta 52. Gražar Ivan, Sv. Martina cesta.

Na Bohinjski Bistrici: Mio Grobrotek, trg. V Celju: Marija Miklavc, „Nar. dom“. V Celovcu: Josip Sowa, prodaja časnikov. V Cerknici: Ivan Lavrič, trgovec. V Gorici: Jos. Schwarz, Šol. ulice 2 in Marija Rauniak na kolodvoru. Pet. Kriebelj. V Hrenovcih: Štefan Dužnik, trgovec. Na Hrušici pri Jesenicah: Katarina Krivo. V Idriji: Valent. Treven, trgovec, 102. Na Javorniku: Leopold Zoré, trgovec. V Št. Jerneju: Fran Novoselo, trgovec. Na Jesenicah: Adela Baloh, Dav. Tancar. V Kamniku: Fran Subelj, trgovec, 39. V Kranju: Karol Florian, knjigotrožec. V Kroplu: Ignacij Ažman, trgovec. V Leskovcu pri Krškem: Franc Starec, trgovec. V Litiji: Oroslav Bric, pekovski mojster. V Logatcu: Maks Japelj, trgovec. V Mariboru: Henrik Krapek. V Novemestu: J. Krajec nasl., knjigotržnica.

Opatija: A. Tomašič. V Postojni: Helena Orešek, trg., 76. V Radovljici: Oton Homan, trgovec. V Ribnici: I. J. Vendelin Stare, trgovec. V Selcih: Jakob Uranič, trgovec. V Sodražici: Marija Krnc v Kmet društvu. V Spod. Šiški: Maks Lavrenčič, trgovec, 3. V Starem trgu pri Rakeku: Ivan Turk (konsumno društvo). V Skofjiloki: Janez Potočnik. V Št. Petru na Krasu: Fran Novak. V Trnovem, Notr.: Franc Valenčič (kmetijsko društvo). V Trstu: Mih. Lavrenčič, Piazza Caserma 1. V Trzinu: M. B. Mally. V Vipavi: Fran Silvester, trgovec. Na Vrhniki: Franciška Opeka, trgovina. Na Zidanem mostu: Mary Pterman, kolodvor.

Spominjajte se „Družbe sv. Cirila in Metoda“

Zahvala.

Častni gospod Fran Žužek, župnik v Kopanju je podaril tukajšni šolski in učiteljski knjižnici obilico primernih knjig. Za velikodušen dar izreka blagemu gospodu najlepšo zahvalo

158 1—1

Mara Ivanovna Tavčarjeva,

šolovoditeljica in tajnica kr. šol. sveta.

Kopanj, 23. jan. 1906.

154 1—1

Kolegialni kapitelj v Novem mestu naznanja žalostnega srca pretužno vest, da je v ponedeljek 22. januarja ob 8. uri zvečer, 64 let star, nenadoma v Gospodu zaspal prečastiti gospod

Jožef Jaklič, kanonik.

Pogreb bo v četrtek, 25. januarja, po slovesnem zadušnem opraviilu, ki se prične ob 10. uri dopoldne v kapiteljski cerkvi.

Blagega pokojnika priporočamo v pobožno molitev in spomin.

Novo mesto, dne 23. januarja 1906.

Tisk „Katoliške tiskarne“ v Ljubljani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Dr. Ignacij Žitnik.

Lloyd in naša vojna mornarica.

Že večkrat smo osvitljivali čudne razmere pri avstrijskem Lloyd. Danes nekaj o razmerju Lloydja do naše vojne mornarice. Vojno brodovje je dandanes navezano na sedelevanje trgovskih ladij. Sama vojna mornarica nima dovolj takih ladij, da bi v slučaju vojne opravljale opazovalne službe. Zato je treba vzeti brzih trgovskih parnikov, ki naj služijo kot pomožne križarke. V vseh drugih evropskih državah dobivajo ladjeplodne družbe podporo le pod tem pogojem, da se ladje grade po vladinih načrtih ter imajo zadostno hitrost za uporabo kot pomožne ladje v vojnem brodovju. Tako ima Nemčija v brzoparnikih hamburških in bremskih družb 12 pomožnih križarjev s skupaj 103.000 tonami ter s hitrostjo 24 morskih milj v uri. Te ladje se v vojnem času oborože s 360 15 cm brzostrelnimi topovi. Ravnotako ima na razpolago Angleška, Francoska in Italija mnogo pomežnih križarjev prve vrste.

Kako pa je pri nas v Avstriji? Mi nimamo ne ene porabne pomožne križarke! „Najboljše“ ladje avstrijskega Lloydja, ki dobiva od vlade 7 milijonov podpore, dosega le najvišjo brzino 17 morskih milj. Toda ta brzina je le na papirju; v resnici pa ne znaša niti 15 milj. Tako počasne ladje so popolnoma neuporabne za opazovalno službo. Pri ladjah te vrste je glavna zahteva: hitrost. Če že naša vlada s tako visoko vsoto podpira Lloydja, zakaj ne imeti nobenega vpliva na način grajenja ladij? Doslej je Lloyd dobil svojih 7 milijonov, pa je naredil z njimi, kar je hotel. Sedaj se vrše med vlado in Lloydem ustna pagajanja glede reorganizacije te družbe. Glavna zahteva nove pogodbe bi morala biti Lloyd kot od države podpirana družba mora predložiti vse načrte v odobrenje mornariški sekciji vojnega ministrstva. Večje število dobrih pomožnih križarjev bi bilo tem potrebnejše, ker desedanje stanje vojnega brodovja ne odgovarja zahtevam moderne vojske.

Ako pa že sedanjih Lloydovih ladij ni mogoče rabiti kot pomožne križarke, bi bile vendar dobre za prevozne ladje. A bati se je, da v slučaju vojne s Italijo Avstrija takoj izgubi večino Lloydovega brodovja. Pomisliti je le treba, da je Lloyd le neko prekrbovališče za irendentovce. Devetdeset odstotkov vseh Lloydovih častnikov in uradnikov, deloma tudi moštvo, so sami fanatični irendentovci, ki bi v vojski takoj, ko bi bilo le količjak mogoče, razbelesili italijanske zastave ter prešli na sovražno stran. To niso strahovi, slikani na steno, to je mnenje mož, ki se leta in leta prav od blizu opazovali te razmere. In naravnost nečuvno je, da je kaj takega mogoče v družbi, ki jo c. kr. avstrijska vlada podpira s 7 milijoni. V Trstu je to javna tajnost. Grozno škodo bi trpela Avstrija v slučaju vojne s Italijo. Ne le da bi ne imela potrebnih prevoznih parnikov za premog in drugi transport bi tudi Lloydovi častniki, ki gotovo dobro poznajo dalmatinsko obalo, dali svoje znanje na razpolago italijanskemu brodovju. Tem razmeram naj vlada naredi konec s tem, da prisili Lloydja, da vzame v mornariško službo jugoslovane ter naj strogo pazi na pomorščake italijanske narodnosti.

Občinski svet Ljubljanski.

Ljubljana, 23. januarja 1906.

Županova naznanila.

Župan naznani, da je izvolil regulacijski odsek za svojega podnačelnika g. Žužka. Zahvala se izreče g. Kadilniku in g. ravnatelju Samsi, ker je prvi daroval 300, drugi pa 50 K mestnemu ubožnemu zakladu. Lani je bilo vloženih 46.504 vlog, neresenih je ostale le 152 vlog, kar kaže o marljivosti in vestnosti magistratnih uradnikov.

Nemški dopis brez ugovora sprejet.

Župan nato prebere nemški dopis c. kr. deželnega šol. sveta, ki edobrava nameravano ustanovitev novih šol.

Skopa južna železnica.

Nadalje naznanja, da ne kaže siliti juž. železnice, naj boljše razsvetli zlasti ceste ob skladiščih.

Južna železnica se sklicuje na neko razsodbo upravnega sodišča, ki je razsodilo, da mora skrbeti za razsvetljavo dotična občina in ne železniška uprava. Zato je dala občina razsvetliti pot, ki vodi od juž. kolodvora na Friškovo.

G. Prosenč naglašja, da se je obvezala južna železnica skrbeti za razsvetljavo, ko se je zgradil kolodvor. Župan naznani, da bo dal preiskati mestni arhiv, če se nahaja v njem dotični akt.

Kazina in graško nadsodiščje.

V pravdi družva „Kazina“ z mestne občine, je razveljavila II. inštanca v Gradcu razsodbo prve inštanca in razsodila v prilog družva „Kazina“. Župan je naročil pravnemu zastopniku g. dr. Trillerju, da zahteva revizijsko razsodbo. Se vzame na znanje.

Obtoženi mesarji.

Glede interpelacije g. Kozaka, kdo je ovadil 30 mesarjev v sodišču, naznanja g. župan, da je to storil magistrat po naročilu organov c. kr. deželne vlade. Sodnijska preiskava je dognala, da so bile nekatere ovadbe neutemeljene, pri ostalih je pa bilo ustavljeno kaz. postopanje zaradi pomanjkanja dokazov.

Nova meščana.

Nova meščana gg. Leopold Blumauer in Ivan Kerošec sterita nato obljubo ket meščana.

Za slaboumne otroke.

Obč. svet nato odobri nujno poročilo obč. svetnika g. Dimnika, da prevzame stvarne potrebščine, ako ustanovi dež. šol. svet posební razred za slaboumne otroke.

Khunova cesta.

Odkleni se prošnja Jaromirja Hanuša, da se izpremeni sklep obč. sveta o načinu zadržave Khunove ceste. Meste bi moralo zgraditi cesto, kar bi veliko stalo in v tem mestnem delu ni neobhodno potrebno. Ugovarjala sta tudi dovoljenju bližnja sosedja g. kanonik Kalan in mestni fizik g. dr. Kopřiva.

Razne stvari.

Kenčai obračun tvrdke G. Tönnies v znesku 148 25 K se odobri.

Klesarska dela in nabava dotičnega materiala se odda za dobo 1906—1908 kamnoseškemu mojstru g. Ignacu Camerniku.

Stavbno in rezano blago se odda tvrdki Ivan Zakotnikovi za dobo 1906 do 1908.

Dodaja posipalnega materiala se odda gg. Jakabu Trpincu in Iv. Vodniku in sicer za dobo enega leta, a pogodbo lahko podaljša magistrat tudi za leti 1907 in 1908. Cena za gramoz se je neznačajno zvišala.

Solske stvari.

Snaženje šolskih sob v hiši baronice De Trauxove na Bregu se odda od 1. jan. letos nadalje šol. slugi na II. ljudski šoli Jakabu Sedeju proti mesečni odškodnini 14 K. — Solskemu vodstvu na Karolinski zemlji se zviša nagrada za snazhenje in kurjavo na letnih 240 K.

Hlapci v klavnici.

Peviša se mezda klavničnemu hlapcu Čebulju na dnevno 240 K, ker služi v klavnici že 25 let, ostalima dvema hlapcema pa na dnevni 210 K. Hlapci v klavnici morajo delati od 4. zjutraj do 6. in 7. zvečer in je povišanje popolnoma potrebno.

Volitve v Knežaku.

Volitve, ki se se vršile 3. in 6. julija 1905, so v polnem obsegu razveljavljene. Dotični odlok c. kr. okr. glavarstva postojanskega se dobesedno glasi med drugim: „Iz vseh teh izpovedb in okoliščin se ne da nič družega sklepatinega to, da se razglasja za občinske volitve z dne 3 in 6. junija 1905 ni postavno objavil nitiglede predpisanega časa nitiglede kraja, na katerem se ima ta razglas po zakonu razobešati.“ — Gosposka sama je torej priznala, kar so resnicoljubni ljudje zmeraj trdili: nadučitelj in župan Karol Cesnik volitev ni pravilno razglasil, oziroma jih sploh ni razglasil tako, da bi bili zanje vedeli volilci, ki ga ne marajo; znano mu je prav dobro, da ima v občini vroča tla in mislil si je: če ljudje zvedo za volitev, pride jih ko listja in trave in me pahnejo s prestola kakor bi pihnil, bolje bo, če ne zvedo, da se me zdaj lahko iznebijo, zakaj jaz, Karol Cesnik, hočem Knežane vladati še najmanj šest let!

Najmanj šest let, pravi Cesnik, da hoče še vladati. Najmanj šest let naj se torej še v občini gospodari kakor do sedaj! Najmanj šest let naj se občinske doklade še zvikujejo in rastejo davki kakor gobe po dežju! Najmanj šest let naj živ krst še ne izve, kako je z občinskimi računi! Najmanj šest let naj Knežani še prenašajo njegovo samovoljnost in prevzetnost! Najmanj šest let! Tako hoče on, on, ki je nadučitelj in župan!

Ali res? Saj tega skoraj ne moremo verjeti! On, ki je Knežane pred celim svetom razglasil za tolovaje, prav tisti Cesnik bi si štel v čast, da bi mogel vsaj šest let še žu-

panovati med tolovaji! O, kako zelo se časi izpreminjajo! Saj niso še pretekli trije meseci, ko je pred ljubljanskimi sodniki milo tožil, kako se je bal, kako se je tresel pred Knežani, ko mu vendar niso hoteli nič žalega. Kako bi se jih šele bal, ko bi ga res enkrat pozvali na odgovor za toliko in toliko krivic, ki jim jih je prizadel, odkar prebiva med njimi! Ne, verjeti ne moremo, da bi se sploh še upal županovati med ljudmi, ki se jih tako boji, ker ima slabo vest!

Kdo je tisti, ki je toliko Knežanov pahnil v nesrečo? Kdo more premeriti vse veliko gorje, ki je prišlo nena doma nad dvanajst družinskih očetov z obilnimi otroci? Že takrat, ko je prihajal v Knežak, so pravili ljudje, ki so ga poznali, da ta mož ne bo prinesel sreče v faro. In res! Preskrbel je Knežanom zapora skoraj šest let, a zdaj hoče županovati še najmanj šest let!

Kdo je tisti, ki je Knežanom pred svetom vzel dobro ime? Ko bi toča pobila, ko bi ogenj požgal, ko bi povodnj razdejala Knežak, vse bi se dalo še popraviti, ali škoda, ki je prizadeta s tem, da je vas in fara prišla pred svetom ob dobre ime, ta škoda se ne bo dala popraviti z lepaj! Za zgled samo to: Pošteno dekle išče po Ljubljani službe. Pride poprašat k boljši družini. „Odkod si?“ „Iz Knežaka.“ „Onda z Bogom! V Knežaku ste tolovaj!“

Kdo je tisti, ki bi hotel za župana voliti takega moža? Kdo je tisti, ki bo imel tako malo zavednosti v sebi, da bo svoj glas oddal možu, ki je za Knežak prava nesreča? možu, ki mu je vzel ugled pred ljudmi. Kdo je tisti, ki bo imel tako malo usmiljenja do ubogih obsojencev, tako malo ljubezni do svojih lastnih sefaranov in soobčanov, da bi za župana volil takega moža? Upamo, da ga ni! Saj vemo, kako so bili vsi iz sebe dobri Knežani in Koričani, kako je zašumelo po Biču in po Juršičah, ko se je zvedela obsodba! Vemo tudi, kako so Knežane pomilovali prijazni Sembijci.

Zato pa vsi na krov, volivci! Dne 29., 30. in 31. jan. naj bo volitev Vaš najvažnejši pesel! Ne burja ne sneg, ne lepo ne slabo vreme naj Vas ne odvrne od volitve! Res bo iz Juršič in iz Koritnic huda, dolga pet, pa kaj zate! Treba se je žrtvovati, treba se je potruditi za dobro, sveto stvar!

Rnjževnost in umetnost. Slovensko gledališče.

Veseloigra dr. Stobbe, poslovenil Germ; — 3 dejanja. — . . . Ampak to je nerazumljivo pri nas: kedar se igra kaka igra, ki ima res kaj v sebi, nikdar ne gre gladko.

Pride pa na vrsto kaka burka, — pilijo se in pilijo, in tudi gladko igrajo. Narobe svet!

Naslov veseloigre je „Potujem s hčerko“ (Njen sistem).

Vsebina približne tale: bogat tovarnar Repar je pripravljen na potovanje za dobo 2 mesecev v Varšavo, Petrograd, na Krim i. t. d. — Z njim bi imela iti njegova hči Iza, kateri pa mati zadnji hip to zabrani. Sodrugi Reparjev — Slatnar — svetuje prvemu, naj vzame s seboj „tujo“ hčerko.

Prilika je tu. Mlada vdova in lepa, Ela Staukovičeva, stara znanka Reparjeva, potuje v Petrograd, kjer hoče postati šanso- netna pevka. Potujeta skup ter prideta v Varšavo ter v družbo tamošnjega tovarnarja Bauerja, čegar sin Edvard, lesen avtomat, se zagleda v lepo Elo, katero predstavi Repar kot svoje hčer.

Ko se ta dva vrmeta iz potovanja v Ljubljano, čaka že Reparja pismo, v katerem mu naznanja Bauer, da prideta s sinom snubit hči. Repar je v zadregi. Njegova soproga ne sme ničesar izvedeti. Posreči se mu, da pregovori Elo, da odpotuje v New York, a z njo se skrivoma odpelje tudi Edvard. Stari Bauer besni; Berta, sestrčina Julije, Reparjeve soproge pa posreduje, da slednja o dogodku ničesar ne izve.

Dejanje je jako ednestavno in videli smo že nebroj sličnih iger, v katerih varajo možje svoje soproge.

Novega toraj nič, pač pa nekaj dobrih komičnih prizorov, ki so izzvali časih bučen smeh ne ravno množtevlnega občinstva.

Navsezadnje je tudi to dobro, ker smeh, kakor trdijo zdravniki, je še cele koristen.

Zadnje dejanje je pomanjkljivo. Pisatelj je bil v zadregi, kako naj dejanje zaključi, pa je pustil odpeljati se Eli, zaprl v sebo Reparjevo soprogo s hčerjo, a postavil na oder Berto kot „deus ex machina“, ki pemaže iz zadrege s tem, da molči.

Zako primitiven zaključek!

Kakor rečeno, igra je šla prav gladko in vkljub svoji enostavnosti in brezmemnosti dosegla svoj uspeh.

G. Dobrovolny je igral Reparja s konsekvenco ter ni pretiraval; gospod Lier je pa topot brenkal vendarle malo čez kemično struno.

Zbadljivo, vzorno, boljše zakonske polovico Reparjevo je igrala g. Danilova s sebi lastno vervo.

Kaj dobra pa je bila gđ. Spurna, v kolikor slične vloge namreč prijaje njenemu temperamentu.

Gospod Verovšek je tovarnarja Bauerja dobro predstavil in pogodil njegov značaj v tem, da ni mogel zatajiti svoje proveniencije. Kajti tovarnar ostane vkljub bogastvu neolikan.

Gosp. Nučič kot njegov sin Edvard nam je ugajal, ker je prav dobro pogodil domišljavega gizdalina, ki niti ne zna govoriti drugače, da se navije kot avtomat.

Maska in nastopi žida Faktorja (gosp. Dragutinovič) so tudi izzvali dosti smeha.

Vlogo Ize, Reparjeve hčerke, je igrala gđ. Kočvarjeva, ne gosa Kreisova, in vlogo Berte gđ. Ronovska. Pohvalimo!

Pa prosimo kmalu izpremembe v repertoarju.

Cerkveni letopis.

Misijoni na Ruskem Poljskem dovoljeni. Ruska vlada je dovolila, da smejo redemptoristi na Poljskem obhajati misijone med kmeti in delavci. Misijoni so bili na Ruskem Poljskem deslej prepovedani, in sicer vsled ukaza leta 1864. Vlada ima sicer dovolj vzroka, da dovoli misijone med delavci, ki so vsi razburjeni in potrebujejo pomirjevalnih besed in tolažil.

Darovi.

Poslani našemu upravnistvu.

Za družbo sv. Cirila in Metoda so darovali Mohorjani na Ježici 5 kron.

Kupujte narodni kolek!

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dunajske borze 23. januarja 1906.

Založbeni papirji.	Dinar	Blago
4% majeva renta	100—	100 20
4% srebrna renta	98 95	100 15
4% avstrijska krona renta	100 20	100 40
4% zлата renta	117 90	118 10
4% ogrska krona	96 15	96 35
4% zлата	114 30	114 50
4% posojilo dežele Kranjske	99 50	101—
4% posojila mesta Spjlet	100 65	101 65
4% Zader	100—	100—
4% bosn.-herc. žel. pos. 1902	100 65	101 65
4% češka dež. banka k. o.	100—	100 30
4%	100 15	100 50
4% zast. pisma gal. d. hip. b.	100 45	101 40
4% pešt. kom. k. o. z 10% pr.	106 45	107 45
4% zast. pisma Innerst. hr.	100 50	101 50
4%	100—	100 40
4%	100—	101 90
4% obl. ogr. lokalnih žel. d. dr.	99 50	100 50
4% obl. češke ind. banke	100 50	101 50
4% prior. Trst-Poreč lok.	99 90	100—
4% prior. dol. žel.	99 50	100—
3% juž. žel. kup. 1/4%	315 90	317 90
4% avstr. pos. za žel. p. o.	100 75	101 75

Srečke.

Srečke od 1. 1860%	196—	198—
„ 1864	290—	291—
„ tizske	161 25	163 25
„ zem. kreditne I. emisije	297 50	307 50
„ II.	299 50	309 50
„ ogr. hip. banke	264—	269 50
„ srbake a frs. 100—	102—	111—
„ turške	150 25	151 25
Basilika srečke	25 30	27 30
Kreditne	477—	486—
Inomoške	79—	85—
Krakovske	93—	99—
Ljubljanske	61—	67—
Avstr. rud. križa	52 25	54 25
Ogr.	33 10	35 10
Rudolfove	57—	63—
Salcburške	72—	78 50
Dunajske kom.	529 50	539 50

Delnice.

Južne železnice	120—	121—
Državne železnice	65 25	66 25
Avstr. ogrske bančne delnice	1631—	1640 50
Avstr. kreditne banke	673 50	674 50
Ogrske	795 50	796 50
Živnostenske	246—	246 50
Premogokop v Mostu (Brüx)	660—	663 50
Alpske montan	527 50	528 50
Praske žel. indr. družbe	2615—	2625—
Rima-Murányi	527 70	528 70
Trbovlske premog. družbe	276—	279—
Avstr. orožne tovr. družbe	563—	566—
Češke sladkorne družbe	159—	160—

Valute.

C. kr. cekin	11 32	11 36
20 franki	19 13	19 16
20 marke	23 52	23 58
Severajns	23 98	24 06
Marko	117 45	117 65
Laški bankovci	95 50	95 70
Rubli	250 75	251 50
Dolarji	4 84	5—

Trgovski pomočnik

vešč slovenščine, hrvaščine, nemščine in nekoliko laščine, kateri se je izučil v večji trgovini mešanega blaga, želi **premeniti službo**. 12 9-7

Naslov pové upravništvo tegalista.

Kuharica

izurjena kot gospodinja, srednje starosti, želi nastopiti službo v kakem župnišču. 138 Kje, pové upravništvo „Slovenca“. 3-3

Dva učenca

za večjo trgovino z mešanim blagom
tako sprejme
FRANC KS. PETEK
v Ljubnem, Savinjska dolina, Štajersko. 148

Velika zaloga cerkvene oprave

in električnih svetilk itd. Naročila se hitro izvršujejo. — Načrti in proračuni se po želji naročnikov naglo izvršijo. Stari cerkveni predmeti se prenavljajo najceneje. 2556 30-13
Velepospštovanjem
L. Tratnik, Ljubljana, Sv. Petra cesta 27.
V izlozbi so velike, lepe **jaslice** (umetniško delo), za kako cerkev ali samostan.

Naravni brinjevec in slivovec

kakor tudi drugo naravno domače žganje se dobi pri 65 6-6

F. Pustotniku

v Ljubljani, Sv. Petra cesta 31.
Večja naročila se razpošiljajo iz njegove žganjarne v Blagovici, pošta Lukevica. — Na zahtevanje se vzorci in cena franco pošlje.

ANTON PRESKER

krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 14

se priporoča preč. duhovščini **duhovniške obleke** v izdelovanje vsakovrstne iz trpežnega in solidnega blaga po nizkih cenah. Opozarja na veliko **izgotovljene obleke**. svojo zalogo posebno na haveloke v največji izbiri po najnižjih cenah. Dobavitej uniform avstrijskega društva železniških uradnikov.

Stanje vlog do 30. nov. 1905 čez 11 milijonov kron.

Preje: Gradišče št. 1, sedaj: Kongresni trg št. 2, I. nadstr.

Denarni promet od 1. jan. do 30. nov. 1905 čez 50 milj. K.

Lastna glavnica K 214.843.38.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

Ljudska posojilnica

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po 4 1/2 % brez kakega odbitka, tako, da sprejme vložnik od vsacih vloženih 100 K čistih 4 K 50 h na leto.

Stanje vlog 30. nov. 1905: K 11,173,979.02. Denarni promet od 1. jan. do 30. nov. 1905: 50,407,689.54. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštnohranilnične položnice na razpolago. V Ljubljani, dne 1. septembra 1905.

Dr. Ivan Susterkšič, predsednik.

Josip Slička, knezoškofjski kancelar, podpredsednik.

2545 30-12

Josip Jarc, veleposesnik v Medvodah.

Dr. Andrej Karlin, veleposesnik v Ljubljani.

Francišek Leskovic, hišni pos. in blag. Lj. pos.

Odborniki:

Matija Kolar, župnik pri D. M. v Polju.

Karol Pollak, tovarn. in pos. v Ljubljani.

Ivan Pollak ml., tovarnar.

Anton Belec, posestnik, podjetnik in trgovec v St. Vidu nad Ljubljano.

Ivan Kregar, svet. trg. in obrt. zb. v Ljubljani.

Greg. Silbar, župnik na Rodniku.

Blagajničarka

zmožna obeh deželjskih jezikov, četudi za četnica (z dežele imajo prednost), se sprejme.

ADOLF HAUPTMANN, Ljubljana. 151 3-2

Kupi se hiša

v mestu ali bližnji okolici z zdravimi stanovanji. Kupna cena ne sme presegati vsote 12.000 K. 140 3-3
Ponudbe do 31. januarja na naslov št. 127 Ljubljana, poste restante.

Naznanilo in priporočilo.

Naznanjam vljudno slavnemu občinstvu, da sem **otvoril**

nožarsko delavnico

in trgovino z vsakovrstnimi noži, škarijami in drugimi v nožarsko obrt spadajočimi potrebščinami.

Poprave in vsakovrstna brusarska dela se izvršijo točno. Na zahtevo se tudi **poniklja**.

Za dobrohotno podporo se najtopleje priporoča

ANTON LEBEN, nožar, Stari trg 15.

36 10-5

Elektr. sila. Poniklanje.

PRIZNANO NAJBOLJŠE OLJNATE BARVE.

NAJFINEJŠE TELEFON 154.
BARVE ZA UMETNIKE

DRA. SCHOENFELDA & KO. V DÜSSELDORFU

FINE OLJNATE BARVE ZA

ŠTUDIJE DRA. SCHOENFELDA & KO. V DÜSSELDORFU (PUŠICA 20 VIN.)

MEČILA, APARATE, BARVE IN PREDLOGE ZA

ŽGALNO SLIKANJE

VELIKO IZBIRO

LESENIH IZDELKOV

ZA VŽIGANJE IN POSLIKANJE IMATA

BRATA EBERL

TOVARNA OLNJATIH BARV, LAKOV IN FIRNEŽEV

MIKLOŠIČEVA CESTA 6

LJUBLJANA.

ČOPIČI. — BRONCE. — KARBOLINEJ. — LIM.

TUZEMSKI IN INOZEMSKI LAKI.

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promete izdaja k vsakemu žrebanju.

Akcijski kapital K 2.000.000.—.

Zamenjava in ekskomptuje

izrečane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavelje.

Rekompt in fakasse menio.

Rezervni zaklad K 200.000.—.

Daje predluge na vrednostne papirje.

Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Borana naročila.

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vridga.

Promet s čeki in nakaznicami.

Nakup in prodaja

vsakovrstnih deževnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za izgube pri žrebanju pri izrečanju najmanjšega dobika. — Promete za vsako žrebanje.

Kulantna svrštov naročil na borzi.

Menjarična delniška družba

„MERCUR“

L. Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strebelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kurznih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni nasveti za dosego kolikor je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnih. 67 150-8